

חוק להארכת תקפן של תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה) (מס' 2), תשי"ח-1958 *

1. תקפן של תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958¹, בנוסח הניתן בתוספת לחוק זה, מוארך בזה עד יום כ' בטבת תשי"ט (31 בדצמבר 1958).
2. תחילתו של חוק זה היא ביום כ"ז בסיון תשי"ח (15 ביוני 1958).
3. צו כללי שניתן לפני תחילתו של חוק זה על פי תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958, בנוסח המקורי, יחולו עליו הוראות תקנה 4 לנוסח הניתן בתוספת לחוק זה כאילו ניתן הצו ביום תחילתו של חוק זה.

הארכת חוק

תחילה

הוראת מעבר

תוספת

(סעיף 1)

תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958

בתוקף הסמכות שהוענקה לי לפי סעיף 9 (א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, תשי"ח-1948, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –
"השר" – שר המסחר והתעשייה וכן כל חבר אחר של הממשלה שנחמנה על ידיה לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;
"הספקה" – עסקה בטובין שיש בה תמורה, בין לשוק המקומי ובין לשוקי חוץ, לרבות חלוקת טובין, בין בהפקת רווחים בין ללא הפקת רווחים;
"ייצור" – לרבות שינוי טובין מבחינת הצורה, הטיב, האיכות או מכל בחינה אחרת, אריזתם או מזיגתם, וכן ייצור או גידול תוצרת חקלאית חיה או דוממת;
"מחזיק טובין" – מי שברשותו או בפיקוחו נמצאים טובין, המשמשים או נועדים לשמש לו להספקה או לייצור, וכן מי שנמצאו ברשותו או בפיקוחו אחרי יום ז' בטבת תשט"ו (1 בינואר 1955) טובין ששימשו או שנועדו לשמש לו למטרות אלה;
"צו אישי" – צו שניתן לאדם פלוני או למפעל פלוני, או למספר בני אדם או מפעלים שפורטו אחד אחד בצו;
"צו כללי" – צו שאינו צו אישי;
"תשלום חובה" – התשלום המוטל לפי תקנה 3 או 5.
2. לא ישתמש השר בסמכות לפי תקנות 3 או 5 אלא אם היה לו יסוד סביר להניח כי הדבר דרוש לאחת ממטרות אלה:
  - (1) ספיגת ריווח בלתי סביר או מניעתו, בין אם נקבע לטובין מחיר מכסימלי או קבוע לפי כל דין ובין אם לאו (להלן – ספיגת ריווח בלתי סביר);
  - (2) הגנה על תוצרת הארץ מפני התחרות של מוצרי יבוא (להלן – הגנה על תוצרת הארץ);
  - (3) הסדרת התצרוכת של טובין או הוזלתם (להלן – הסדרת התצרוכת או הוזלתה);
  - (4) קיום מחיר אחיד או יציב לטובין (להלן – קיום מחיר אחיד).

היסוד לשימוש
בסמכות

¹ נתקבל בכנסת ביום כ"ב בסיון תשי"ח (10 ביוני 1958); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 348, תשי"ח, עמ' 276.

¹ ק"ת 762, תשי"ח, עמ' 576.

3. רשאי השר לקבוע, בצו כללי, שמחזיקי טובין כפי שיפורטו בצו ישלמו לאוצר המדינה על הטובין תשלום חובה בשיעור או לפי חישוב מסויים שיקבע באותו צו.
4. (א) כל הוראה בצו כללי, שכתוצאה ממנה מוגדל תשלום חובה או מוטל תשלום חובה על טובין שהיו פטורים ממנו, תקפה יפקע בתום חדשיים מיום פרסומו של הצו, אם לא אושרה או בוטלה לפני כן על ידי החלטה של הכנסת.
- (ב) כל החלטה של הכנסת לפי תקנת משנה (א) תפורסם ברשומות.
- (ג) הוראות תקנה זו אינן גורעות מהוראות סעיף 16 לפקודת הפרשנות.
5. מחזיק טובין שלא נתחייב בתשלום חובה על טובין פלוגים בצו כללי – רשאי השר לצוות עליו בצו אישי לשלם לאוצר המדינה תשלום חובה על הטובין בשיעור שיקבע בצו, ובלבד שלא יעלה על שיעורים אלה:
- (1) אם המטרה היא ספיגת ריווח בלתי סביר או הגנה על תוצרת הארץ – ההפרש, לפי הערכתו של השר, שבין מחיר אשר מחזיק הטובין השיג או עשוי להשיג לבין מחיר הקרן ששילם בעד הטובין בתוספת הוצאות וריווח סבירים;
- (2) אם המטרה היא הסדרת התצרוכת או הוזלתה או קיום מחיר אחיד – ההפרש שבין המחיר אשר בדעת השר לקיימו לבין מחיר הקרן ששילם בעד הטובין, בתוספת הוצאות וריווח סבירים.
6. שיעורו של תשלום חובה יהיה סכום קבוע, או אחוז מסויים ממחיר הטובין.
7. תשלום חובה ייגבה על פי פקודת המסים (גביה)³, כאילו היה התשלום מס כמשמעותו באותה פקודה; אך סעיף 12 לאותה פקודה לא יחול על הגביה.
8. השר רשאי לקבוע בצו, כללי או אישי, מועדים לסילוק תשלומי-חובה ודרכי הסילוק, וכן רשאי הוא לקבל מהחייב בתשלום החובה התחייבות לסילוק התשלום וערבויות לקיום התחייבות זו.
9. הוטל תשלום חובה, רשאי השר בצו לאסור, עד לסילוק תשלום החובה, את העברת החזקה או הבעלות בטובין שעליהם הוטל התשלום, וכל עסקה אחרת בהם, או את טלטולם של הטובין הנמצאים ברשותו של החייב בתשלום או בפקוחו.
10. לא סילק מחזיק טובין תשלום חובה, כולו או מקצתו, במועד שנקבע בצו, רשאי השר לחייבו, בצו, בתשלום ריבית בשיעור של 11% לשנה, מהיום שנקבע לסילוק תשלום החובה עד ליום פרעונו בפועל, ולענין הגביה דין הריבית כדין תשלום החובה.
11. שר המשפטים ימנה ועדה של שלושה להיות ועדת ערר לענין תשלומי חובה; יושב ראש הוועדה יהיה שופט בית משפט מחוזי ולפחות אחד מיתר שני חבריה יהיה נציג הציבור. הוועדה על מינוי ועדת הערר, הרכבה ומענה תפורסם ברשומות.
12. הרואה את עצמו נפגע על-ידי צו אישי או על-ידי החישוב של תשלום החובה לפי צו כללי רשאי לערור עליהם לוועדת הערר; הערר יוגש תוך שלושים יום מהיום שבו הצו או ההודעה על החישוב הגיעו לידעת העורר, אלא שיושב ראש הוועדה יאריך את המועד האמור אם הערר מבוסס על נתונים שלא היו בידי העורר תוך המועד הנ"ל או אם ישנה סיבה מוצדקת אחרת.

² דיני ישראל, נוסח חדש 1, עמ' 1.

³ חוקי איי, כרך ב', פרק קל"ז, עמ' 1374.

13. ועדת הערר אינה קשורה בממצאיו של השר או בשיקוליו והיא רשאית לאשר את הצו או את החישוב שעוררים עליהם, לשנותם או לבטלם. החלטת ועדת הערר
14. לוועדת הערר יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניקן לוועדת חקירה לפי סעיף 5 לפקודת ועדות חקירה. סמכויות ועדת הערר
15. שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר סדרי הדין לפני ועדת הערר, וכמידה שלא עשה כן תקבע הועדה בעצמה את סדרי הדין לפנייה. סדרי הדין של ועדת הערר
16. כל אדם חייב, לפי דרישתו של השר או של מי שהוסמך על ידיו בכתב, למסור ידיעות, פנקסים, מסמכים ותעודות אחרות שלדעת הדורש יש בהם כדי להבטיח את ביצוען של תקנות אלה. מסירת ידיעות, מסמכים ותעודות אחרות
17. (א) מי שעשה אחת מאלה:
- (1) מסר לשר או למי שהוסמך על ידיו ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שהם כוזבים כפרט חשוב;
  - (2) העלים, השמיד, שינה או סירב למסור ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שנדרש למסרם לפי תקנות אלה;
  - (3) עבר על צו לפי תקנה 9;
  - (4) הפריע לאדם הפועל בשליחות השר לכצע את סמכויותיו לפי תקנות אלה או מנע זאת ממנו;
  - (5) עשה מעשה מרמה כדי להתחמק מסילוק תשלום החובה שנתחייב בו.
- דינו — מאסר שנתיים או קנס 5000 לירות או פי שלושה משווי הטובין אשר בקשר אתם בעברה העבירה, הכל לפי הסכום הגדול יותר, או מאסר וקנס כאחד.
- (ב) נעברה, במהלך עסקו של חייב בתשלום חובה, עבירה על תקנות אלה על ידי פקיד, פועל, שליח, סוכן או בא כוחו של החייב בתשלום, יאשם בעבירה גם החייב בתשלום עצמו אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה.
- (ג) נעברה עבירה על תקנות אלה על ידי חבר בני-אדם, יאשם בעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי של אותו חבר, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו או שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומן של תקנות אלה.
18. (א) הוטל תשלום חובה תוך קביעת תנאים להחזרתו, יוחזר התשלום, כולו או מקצתו, אם משלם התשלום קיים את התנאים. החזרת תשלום חובה
- (ב) נגבה תשלום חובה בטעות או נגבה יותר מהסכום המגיע, יוחזר סכום התשלום או העודף למי ששילמו.
19. צו אישי יובא לידיעת הנוגעים בדבר בדרך שיוורה השר וכפי שייראה לו דרוש כדי להביאו לידיעתם. פרסום צווים אישיים
20. תחילתו של צו אישי ביום שנמסר לאדם הנוגע בדבר, אם לא נקבע בו תאריך מאוחר יותר, וצו שנשלח אל אדם בדואר רשום לפי מען מקום מגוריו הרגיל או מקום מגוריו האחרון, או מקום עסקו הרגיל, או מקום עסקו האחרון, רואים אותו כאילו נמסר לו כתום ארבעים ושמונה שעות מהשעה שנמסר לדואר למשלוח. תחילתו של צו אישי

4 חוקי אי, כרך א', פרק כ"א, עמ' 152.

21. השר רשאי לאצול לאחר מסמכויותיו לפי תקנות אלה, למעט הסמכויות לפי תקנות אצילת סמכויות 3 ו-5.
22. (א) מי שעוסק בעשיית שירות להובלת טובין או שעסק בכך אחרי יום ז' בטבת תשט"ו (1 בינואר 1955), דינו כדין מחזיק טובין ותקנות אלו יחולו לגביו בשינויים המחוייבים לפי הענין.
- (ב) לענין תקנה זו –
- (1) בכל מקום בו מדובר על מחיר – קרי "שכר";
- (2) בתקנה 5 (1) ו-2, במקום "מחיר הקרן ששילם בעד הטובין בתוספת הוצאות וריווח סבירים" – קרי "שכר סביר";
- (3) בתקנה 9, אחרי "או החזקה בטובין" יבוא "או את עשיית השירות".
23. לתקנות אלה ייקרא "תקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958".

השם

פנחס ספיר
שר המסחר והתעשייה

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

תיקון טעויות

- בחוק לתיקון סדרי הדין הפלילי (חקירת פשעים וסיבות מוות), תשי"ח-1958, שנתפרסם בספר החוקים 242, תשי"ח, עמ' 54, בסעיפים 26 ו-28, במקום המלה "ביתור", בכל מקום שהיא מצויה, צ"ל "ניתוח"; בסעיף 38 (2), במקום "תשי"ח-1957" צ"ל "תשי"ח-1958".
- בחוק ההתיישנות, תשי"ח-1958, שנתפרסם בספר החוקים 251, תשי"ח, עמ' 112, בסעיף 26, בפסקה (4), במקום "סעיפים 143 ו-147" צ"ל "סעיפים 143-147" ובפסקה (7), במקום "12 (ב)" צ"ל "12 (4)".
- בחוק בול בטחון (תיקון והארכת תקופת ההיטל), תשי"ח-1958, שנתפרסם בספר החוקים 252, תשי"ח, עמ' 131, בסעיף 1, במקום "1957" צ"ל "1956".
- בחוק לתיקון ולקיום תוקף של תקנות ההגנה (כספים), תשי"ח-1958, שנתפרסם בספר החוקים 252, תשי"ח, עמ' 137, בתוספת, סעיף 3, במקום "וכל דבר אחד" צ"ל "וכל דבר אחר".